

Załącznik do Uchwały Nr 52/562/21/VI
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 5 października 2021 r.

Pani
Bernadeta Hordejuk
Przewodnicząca Sejmiku
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

WNIOSEK

Na podstawie art. 10b ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. 2020 poz. 1668 z późn.zm.) **Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wnioskuję o utworzenie Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.**

UZASADNIENIE:

Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego przyjęta przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego 18 lutego 2020 r. Uchwałą Nr XIV/243/20 wskazuje jako jedną ze słabych stron regionu postrzeganie go jako mało atrakcyjnego miejsca zamieszkania i pracy przez młodych i wykształconych mieszkańców. Strategia wyznacza kierunki działań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego dążącego do rozwoju i bycia „Regionem, w którym warto żyć...niezależnie od wieku”, gdzie: „Młodym mieszkańcom regionu stworzone zostaną szanse na odpowiadający aspiracjom rozwój (...). Województwo warmińsko-mazurskie będzie regionem, w jeszcze większym stopniu niż obecnie, przyjaznym dla ludzi młodych”.

Szereg realizowanych przez Województwo zadań ma m.in. na celu poprawę sytuacji młodzieży oraz wzmocnienie jej tożsamości z Warmią i Mazurami, a także integrację ze środowiskiem lokalnym poprzez m. in.: „tworzenie warunków dla powstawania i rozwoju aktywności społecznej oraz kształtowanie i wspieranie postaw obywatelskich mieszkańców w każdym wieku” (kierunek działania celu strategicznego: mocne fundamenty, celu operacyjnego: silny kapitał społeczny w/w strategii). Wśród zadań podejmowanych przez Województwo na rzecz młodzieży można wymienić następujące przykłady:

- 1) Realizacja **programu wspierania inicjatyw młodzieżowych w województwie warmińsko-mazurskim**. Inspiracją był projekt pt. „Potencjał młodych” realizowany w latach 2013-2014 przez Chorągiew Warmińsko-Mazurską Związku Harcerstwa Polskiego w partnerstwie z Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Siecią Organizacji Młodzieżowych Warmii i Mazur ATOMY, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W partnerstwie z młodzieżą oraz we współpracy z podmiotami działającymi na rzecz młodych, powstał opis oczekiwanego przez te środowiska wsparcia realizacji pomysłów - inicjatyw młodzieży. Temat ten został włączony w 2015 r. do programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi jako priorytet pn. *Wzmacnianie potencjału twórczego, aktywności obywatelskiej i kompetencji społecznych młodzieży*. Od roku 2015 Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego co roku ogłasza konkursy na realizację programu wspierania inicjatyw młodzieżowych w województwie warmińsko-mazurskim, w ramach których powstają lokalne mechanizmy umożliwiające młodzieży realizację własnych pomysłów, głównie w postaci projektów społecznych lub realizowane są pojedyncze inicjatywy grup młodzieży. W latach 2015-2021 dofinansowano z budżetu Województwa 39 zadań udzielając dotacji w wysokości łącznie 355 057 zł.

Celem głównym wymienionego programu jest poprawa sytuacji młodych ludzi w miejscu ich zamieszkania oraz aktywny, twórczy i partnerski udział młodzieży w życiu lokalnym. Stać się ma to poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- 1) otwarcie środowiska lokalnego, osób dorosłych, instytucji i organizacji oraz innych partnerów lokalnych na potrzeby młodych ludzi, na ich aktywność i pomysły;
- 2) umożliwienie młodym ludziom bycie aktywnym i twórczym gospodarzem przestrzeni publicznej, środowiska lokalnego, partnerem dorosłych, poprzez m.in.: włączenie młodzieży w procesy współdecydowania, poprzez współpracę na każdym etapie realizacji programu, wsparcie realizacji przedsięwzięć, których autorami i głównymi wykonawcami są grupy młodzieżowe. Spełnienie warunku podmiotowości młodzieży jest niezbędne do uzyskania dotacji na realizację zadań proponowanych przez organizacje pozarządowe w ramach otwartych konkursów ofert.

- 2) Program wspierania inicjatyw młodzieżowych obejmuje, oprócz zlecenia zadań, spotkania – wojewódzkie seminaria z realizatorami projektów, organizacjami, instytucjami i osobami współpracującymi z młodzieżą. Mają one wymiar edukacyjny.
- 3) Odpowiadając na potrzebę współpracujących środowisk młodzieżowych w roku 2019 Samorząd Województwa po raz pierwszy zorganizował Forum Młodzieży Warmii i Mazur pod hasłem: *Jak możeMY lepiej żyć na Warmii i Mazurach?* Spotkało się wówczas kilkanaście grup młodzieży, działających niezależnie lub pod patronatem lokalnych organizacji pozarządowych zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich. Forum było przestrzenią do dyskusji o obecnej sytuacji oraz perspektywach młodych mieszkańców województwa. Tematem przewodnim stało się przeciwdziałanie zjawisku migracji edukacyjno-zawodowej młodzieży z regionu do innych części kraju i za granicę.

W efekcie podjętego dialogu powstała lista wniosków i postulatów skierowanych do Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, celem uwzględnienia ich w opracowywanej aktualizacji *strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2030*. Na rok 2020 zaplanowano drugie, już 2-dniowe forum młodzieży, jednak pandemia uniemożliwiła jego realizację.

- 4) Oprócz opisywanych wyżej działań Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego co roku zleca organizacjom pozarządowym oraz pozostałym podmiotom uprawnionym zadania publiczne w różnych obszarach pożytku publicznego wymienionych w programach współpracy, a kierowanych do młodzieży. Są to projekty głównie w obszarach: edukacji, profilaktyki i promocji zdrowia publicznego, rozwoju kultury fizycznej, kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego, współpracy międzynarodowej, pomocy społecznej, profilaktyki uzależnień, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, rozwoju wolontariatu, edukacji społecznej i obywatelskiej realizowanej przez organizacje pozarządowe we współpracy ze szkołami czy podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej oraz pielęgnowania polskości.
- 5) Kolejnymi przykładami działań Samorządu Województwa kierowanych do młodzieży są inicjatywy podejmowane w obszarze współpracy międzynarodowej. Wśród nich na uwagę zasługują:
 - a) Rada Młodzieżowa Euroregionu Bałtyk, działająca od 2007 roku w strukturach Euroregionu Bałtyk, która zrzesza młodzieżowych przedstawicieli z każdego z regionów członkowskich. Departament Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie odpowiada za wyznaczenie przedstawiciela do Rady Młodzieżowej oraz koordynowanie i wspieranie go w codziennej działalności. Aktywność w Radzie Młodzieżowej może być wspierana przez projekty międzynarodowe. Przykładem był projekt Yc³ – Współpraca Międzynarodowa i Komunikacja Młodzieży, finansowany przez Program Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk, w którym Samorząd Województwa był partnerem.
 - b) W 2015 roku Samorząd Województwa był współorganizatorem wydarzenia pod nazwą „Baltic Sea Youth Dialogue”, które zostało zorganizowane w Olsztynie z inicjatywy Sekretariatu Rady Państw Morza Bałtyckiego w ramach rocznej prezydencji Polski w tej organizacji międzynarodowej. Wydarzenie zgromadziło młodzież w wieku 16–19 lat z 19 krajów.
 - c) Departament Współpracy Międzynarodowej we współpracy z Biurem Regionalnym w Brukseli, kilkakrotnie organizował konkurs wiedzy o Unii Europejskiej dla młodzieży w wieku 16–18 lat. Zespoły konkursowe miały za zadanie przygotowanie prac konkursowych w różnych formach (esej, film, plakat). Nagrodą główną w konkursie był wyjazd do Brukseli, połączony z wizytami w instytucjach UE. Ostatnia jak dotąd edycja odbyła się w 2019 r. z okazji 15-lecia członkostwa Polski w UE.
 - d) We wrześniu 2019 roku Samorząd Województwa wsparł organizacyjnie i finansowo zlot miast partnerskich sieci Use-It w Olsztynie. Use-It to mapa miejska stworzona

przez młodzież i dla młodzieży, która została wydana w wersji papierowej i multimedialnej. Olsztyn jest jedynym miastem w Polsce, które należy do międzynarodowej sieci Use-It.

Przedstawione powyżej zadania to tylko przykłady działań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego na rzecz młodzieży. Potrzeba włączenia młodych mieszkańców województwa w procesy współdecydowania, współodpowiedzialności i współrealizacji zadań na rzecz rozwoju regionu, budowania tożsamości z miejscem zamieszkania wynika nie tylko z dokumentów wojewódzkich, ale również z wieloletnich doświadczeń oraz kontaktów ze środowiskami młodzieży. Jednym ze sposobów realizacji tego celu ma być Młodzieżowy Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Temat utworzenia młodzieżowego sejmiku był omawiany na spotkaniach z młodzieżą w październiku 2020 r. oraz w kwietniu 2021 r. Młodzież z różnych miejscowości regionu, działająca w organizacjach, grupach wolontariackich, radach młodzieżowych przedstawiła i przedyskutowała swoje propozycje dot. sejmiku młodzieżowego. Podkreślano szanse jakie wiążą się z jego utworzeniem, to jest: zwiększenie aktywności młodzieży w środowiskach lokalnych (m.in. wpływ na tworzenie lokalnych rad młodzieżowych), integrację grup młodzieży, wzajemne poznanie, wymianę doświadczeń, wspólne podejmowanie działań ważnych dla młodych – np. z zakresu edukacji, ochrony środowiska, transportu publicznego, pojawiających się bieżących problemów. Sejmik to również szkoła demokracji i uczenia się sztuki dialogu. Obok inicjowania działań i organizacji akcji bardzo często padało hasło sieciowania działalności grup młodzieżowych, z naciskiem na grupy z różnych części województwa. Tego typu aktywności są już teraz podejmowane przez młodzież - np. I Warmińsko-Mazurski Kongres Samorządów Uczniowskich, który odbył się 26 marca br., zorganizowany przez jedną z uczestniczek spotkania.

Młodzież przedstawiła również następujące propozycje związane z procedurą powołania sejmiku oraz jego strukturą:

- 1) wiek osób kandydujących do sejmiku powinien być uzależniony od możliwości kandydowania do sejmiku województwa, przy czym zbyt duża różnica wieku w obrębie młodzieżowego sejmiku może powodować osłabienie możliwości porozumienia się z uwagi na różne potrzeby i problemy jego członków;
- 2) rekrutacja powinna odbyć się za pomocą formularza rekrutacyjnego, w którym byłoby miejsce na opis dotychczasowej działalności kandydata oraz tego, co chciałby zrobić jako członek młodzieżowego sejmiku; do formularza powinny być dołączone 2-3 poparcia kandydatury;
- 3) młodzież nie widzi możliwości i sposobu głosowania na członków sejmiku i ich wyboru w bezpośrednich wyborach (jest to zbyt trudne); wyboru mogłaby dokonać komisja, w skład której powinny wchodzić osoby znające młodzież, pracujące z nią (np. animatorzy młodzieżowi, przedstawiciele organizacji pozarządowych); jednym z elementów wyboru powinno być bezpośrednie spotkanie czy też debata z kandydatami

(przeprowadzona np. on-line); przy kolejnych rekrutacjach przeprowadzanych na kolejne kadencje sejmiku w komisji zasiadać mogliby poprzedni członkowie sejmiku młodzieżowego;

- 4) kryteria wyboru członków młodzieżowego sejmiku: kreatywność, oryginalność, zdolności, zaangażowanie w działalność społeczną, miejsce zamieszkania (tak, aby wybrać młodzież reprezentującą całe województwo – przynajmniej każde z 3 subregionów oraz pochodzącą z małych miejscowości);
- 5) ważnym elementem powstałego sejmiku powinno być Prezydium, w skład którego wchodziłoby od 3 do 5 osób z podziałem na funkcje (m.in. przewodniczący, sekretarz), a także komisje tematyczne – stałe i doraźne; zasugerowano również możliwość powołania rzecznika prasowego sejmiku;
- 6) młodzież zgodnie stwierdziła, że kadencja młodzieżowego sejmiku powinna trwać 2 lata (taki okres umożliwi ciągłość działań ale jednocześnie zapobiegnie wypaleniu się młodzieży).

Utworzenie Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jako działanie na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród młodzieży, będzie niewątpliwie miało wpływ na zwiększenie ich aktywności w budowaniu przyszłości Warmii i Mazur, w większym stopniu uwzględniającej potrzeby tej grupy mieszkańców regionu, bo wyrażanych w sposób bezpośredni - poprzez ich reprezentantów.

W związku z powyższym Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego wnioskuje do Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego o podjęcie działań w celu utworzenia Młodzieżowego Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego.